

Віталій Запека — український письменник, ветеран російсько-української війни. Фронт змінив не лише його життя, а й творчість. До 2015-го Віталій був фотохудожником, а під час служби в АТО почалась його кар'єра письменника. Саме історії війни стали основою його книжок, де часто розповідь ведеться від першої особи — і це може бути пенсіонерка, як у "Бабах на всю голову", маленька дівчинка, як в історіях про Полінку, або ж — собачка, як у романі "Цуцик".

Майбутній автор народився 13 жовтня 1967 року в Полтаві. До початку бойових дій на Сході України Віталій працював фотохудожником, сягаючи неабияких успіхів у своєму ремеслі. У 2015-му записався добровольцем у батальйон «Полтава», який тоді формувався. На фронт митець рушив з фотоапаратом, фіксуючи реальність навколо й поширюючи світлини на власній сторінці.

Підписники вимагали пояснень — і так Запека почав супроводжувати кадри текстами. Поступово його пасажі, нариси й розповіді набули серед публіки більшої популярності, ніж фотографії. Тоді сам автор не помітив, як почав публікувати сюжети без кадрів.

Невдовзі книги Віталія Запеки побачили світ. У творчості письменника відлунює складний, суперечливий досвід війни, на яку митець знову повернувся 25 лютого 2022 року. Автор не обмежується цією тематикою текстів, пропонуючи увазі публіки історії для дітей та абсурдистську прозу, що спонукає міркувати над екзистенційними питаннями. У своєму мистецтві письменник чесний, відвертий і справжній, тому й підкорює публіку в будь-якому амплуа — казкаря для малечі чи воїна з бойовими історіями.

Віталій ЗАПЕКА: «Борюся за Україну

СЛОВОМ»

«Ці перші три дні вторгнення були неймовірні. І я, поки свіжа була пам'ять, записав, занотував і написав роман. В п'ятницю я написав, відправив у видавництво «Віват», в понеділок я вже отримав відповідь: «роман наш, давайте, давайте!» Але вже в той час на мені вже висіло оце прокляте "Встигнути дописати, доки живий". Роман виявився занадто коротким, довелося додавати туди розповіді з часів АТО, врешті-решт, вийшла книжка "Бабах на всю голову.»

Про фотографію: Під час служби продовжив фотографувати. У 2018 видав фотоальбом «Батальйон "Полтава". Роки війни. Фото та розповіді», який містить понад дві сотні знімків та два десятки розповідей про побратимів. Частина фоторобіт Віталія зберігають у Держархіві України як документально-історичні фото із позначкою "зберігати довічно.

Про письменництво: Усе почалося, коли автор пішов добровольцем на фронт. А саме: із роздумів під фото, які він викладав у соцмережах. Дописи поступово переросли в нариси, а тоді у романи.

Про перший роман: «Цуцик» вийшов у 2019 році. У книзі автор показує війну поглядом песика, який шукає свою Людину. Це антивоєнний роман, де очима тваринки показані справжні людські цінності: гуманізм, дружба, доброта.

Про літературні нагороди: Роман «Цуцик» став лавреатом премії імені Ірини Вільде 2021. Того ж року міжнародну літературну премію «Воїн світла» отримав роман «Герої, херої та не дуже», за яким у Дніпровському національному академічному музично-драматичному театрі ім. Шевченка поставили виставу. А «Полінка» отримала Всеукраїнську літературну премію імені Всеволода Нестайка.

Про другий день народження: 6 квітня автор вважає своїм другим днем народження. Цього дня дістав поранення через російського снайпера, який, на щастя, промазав і влучив на кілька сантиметрів у бік від серця. Навіть про своє поранення письменник оповідає з гумором.

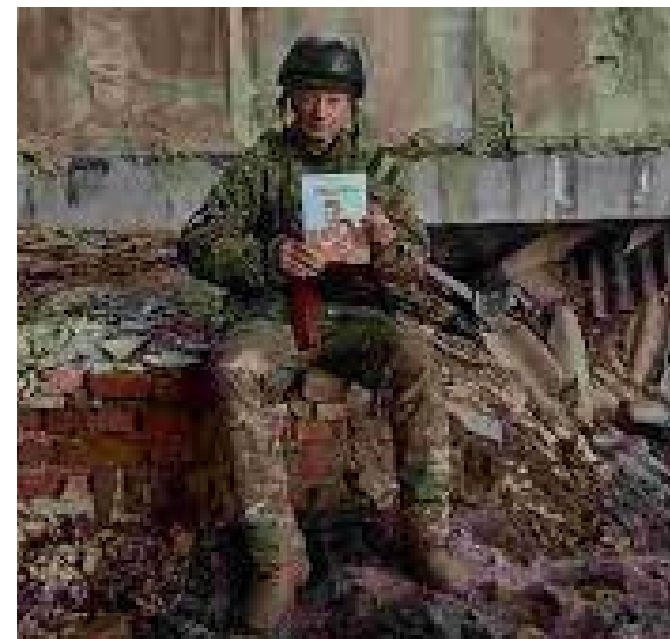
Про обіймашки з розгону: «Обіймаю з розгону!», — каже Віталій Запека під час спілкування з читачами. І обіймає. «Неймовірно цікавий і харизматичний! Обійми з розгону пам'ятаю!», — пишуть читачі».

вул. Перемишльська, 11/13
www.bib_dzhambula@ukr.net

Централізована бібліотечна система Подільського району міста Києва Бібліотека ім. Джамбула Джабаєва

Серія "Сучасна українська книга про війну"

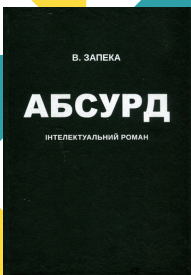
Вип. 5

Віталій Запека

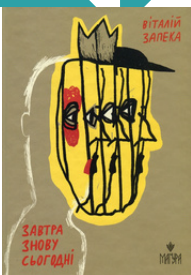
рекомендаційний список літератури

Київ, 2026

Абсурд : інтелектуальний роман / Віталій Запека. - Житомир : Видавець О. О. Євенок, 2021. - 280 с. : портр.

Інтелектуальний роман-утопія «Абсурд» Віталій Запека написав у 2016 році. Для себе. Не для друку. З гумором, сатирою, іронією і безжалюбною правдою занотовані роздуми про суспільство. Про НАС. На жаль, Віталій Запека переконаний, що обов'язок письменника – надрукувати якомога менше книжок. На щастя, цей непересічний твір світової літератури (без перебільшення) не знищений, як кілька інших рукописів автора, а, хоч і з затримкою, таки потрапив до читача – надто пророчими виявились описані події для України.

Завтра знову сьогодні : [роман] / Віталій Запека ; [іл. Б. Давидюк]. - [Крихівці] : Магура, [2025]. - 280 с. : іл., портр.

Володар Всесвіту, а може, навіть його Творець, успішно керує своїми підданими, коли випадково дізнається, що вони з товаришами насправді живуть у божевільні, в кімнаті для буйних. Компанія виривається на волю — начувайтесь, поліціянти, пияки та негідне керівництво міста. Тихоня і його товариші точно знають, чого вони хочуть від світу та як це отримати. От тільки б не заснути, бо Завтра знову стане Сьогодні.

Полінка в Королівстві дурниць : [для молодш. шк. віку] / Віталій Запека ; іл. Наталії Олійник. - Харків : Vivat, 2023. - 112 с. : іл.

Одного дня розважлива й кмітлива Полінка, вона ж Велика Мандрівниця маленького розміру, вирішила зазирнути за двері, на яких було написано «Куди не треба», — і потрапила до казкового королівства, жителя якого щодня коять бодай однеєчку нісенітницю, яку потім нестримно святкують. Чи може бути щось цікавіше й несподіваніше?

Бабах на всю голову : [зб. воєнної прози] / Віталій Запека. - Харків : Vivat, 2025. - 192 с.

Віталій Запека не боїться бути відвертим. У збірці воєнної прози — і перші чоловічі сльози, і справжнє кохання, і бувальщини та натуралістичні нариси з окопів Донеччини, і оповідь про перші дні повномасштабного вторгнення. Автор із притаманною йому щирістю досліджує, як у непростих обставинах українці зберігають людяність, розповідає про досвід російсько-української війни і про нашу безмежну жагу до життя і свободи.

Ця книжка здатна розрадити тих, кого травмувала війна, і додати сил усім, хто наближає нашу перемогу.

Ковбасокрад у Раю : (не зовсім комедія) / Віталій Запека. - Київ : Білка, 2024. - 288 с.

Після крадіжки кільця ковбаси дрібний злодюжка потрапляє під колеса авто і гине... Такою сценою свою книжку міг би завершити будь-хто інший, але тільки не Віталій Запека. Автор проведе свого героя через пригоди в потойбічному світі, через цікаві зустрічі, непересічні діалоги та несподівані відкриття. Книжка «Ковбасокрад у Раю», на перший погляд, може здатися жартівливою, але тільки на перший. Вдумливий читач розуміє, що за допомогою гумору й сатири автор розмірковує про серйозне: про релігію, про роль церкви, про наші уявлення щодо Раю та Пекла, про нас, про Людей.

Цуцик : [антивоєнний роман] / Віталій Запека. - Київ : Білка, 2024. - 280 с. : портр.

«Цуцик» — безсумнівно, подія в сучасному літературному житті. І не лише тому, що роман до болі правдивий, бо за плечима автора — три роки російсько-української війни. На відміну від «окопної» прози, це перший справді АНТИВОЄННИЙ роман про події на Сході. Добра і зворушлива історія, пронизана правдивими емоціями. Недовірливе щеня шукає свою Людину. Йому не відомі складні абстрактні поняття, якими люди зазвичай виправдовують розпочаті ними війни, але воно розуміє, що таке дружба, доброта й самопожертва. «Цуцик» Віталія Запеки викликає в читача ніжність до головного героя і всіх, кого той любить. Ця історія зачіпає за живе і тримає увагу з першого слова до останньої крапки. Вона змушує посміхатися й переживати, хвилюватися й радіти, але точно нікого не залишає байдужим. Оповідь ведеться від імені малого цуценяти. Це погляд на нас, людей, ніби збоку. Чесний і відвертий.

Полінка : [для дітей мол. шк. віку] / Віталій Запека ; іл. Наталії Олійник. - Харків : Vivat, 2023. - 176 с. : іл.

Полінці рочків — «без пальчика долоня»: саме виповнилося чотири. Вона гостює у дбайливої бабусі й дідуся-витівника, який, попри свій вік, страшенно любить бешкетувати, улаштовувати капості, пригоди й навіть організувати пошуки скарбів. Завдяки дідусевим вигадкам дівчинка не тільки полюбить їсти кашу й подружиться із сусідським хлопчиком Миколою, а й навчиться читати й рахувати, дістане купу подарунків і подарунок від зубної феї, вирушить у похід і дізнається чимало нового про доволішній світ.

Бабах на всю голову : [збірка воєнної прози] / Віталій Запека. - Харків : Vivat, 2025. - 192 с.

Роман «Герої, герої та не дуже» — це унікальна історія, заснована на реальних подіях. Головний герой, бухгалтер у мирному житті, а на фронті — просто рядовий Шрамко, добровільно вступає до лав батальйону і проходить складний шлях війни. Історія наповнена не лише небезпечними моментами, а й гумором, який допомагає вижити навіть у найтяжчі часи.

